Cartea electronică

ALEXANDRU TCACIUC
Biblioteca Judeţeană Mureş

Putem spune despre carte că este o minunată invenţie a omului, menită să modifice spiritul, să conserve trăiri, evenimente, probleme universale sau personale.

Este, de asemenea, o diversitate infinită de trăiri memorate prin intermediul unui alfabet finit.

Dar tot aşa de bine, cartea este capcana cuvintelor, căci nu oricare parcurge paginile unei cărţi se poate considera şi posesorul conţinutului acesteia. O carte trebuie înţeleasă pentru că este un obiect destinat comunicării între spirite prin intermediul materiei, punte de legătură între spaţiul stărilor sufleteşti şi spaţiul fizic.

Aidoma unei muzici, scrisul reuşeste să declanşeze sentimente şi să transforme stări de conştiinţă. Ură sau iubire, revelaţii sau disperare apar în mintea celui ce a învăţat să interpreteze succesiunea de litere: o participare activă a spiritului la drama sau fericirea altui spirit ce se destăinuie.

Cartea ni se înfăţişează, ni se destăinuie sub formă scrisă. Plăcerea de a parcurge rândurile, de a răsfoi paginile este una sublimă. Din vremurile cînd omul scria şi citea de pe suluri de hârtie şi până azi, cartea scrisă în esenţă nu s-a schimbat.

Dar iată că acum, în ultimii ani, cartea tipărită tinde să fie completată de cartea electronică. Prezentarea unui volum de informaţii într-un „spaţiu" neformat până în momentul citirii, şi de fiecare dată altul, în funcţie de traseul ales în parcurgerea volumului, ridică o problemă deosebită: citirea cărţii este înlocuită cu explorarea ei. Simpla parcurgere este înlocuită cu o activitate de cercetare. Rezultatul este şi el diferit. Nu mai înveţi, ci afli! Nu mai memorezi, ci faci legături! Descoperi!

Şi ca orice descoperire, rezultatul poate fi văzut ca un act de creaţie, un act unic, mult mai dificil de comunicat. Satisfacţie interioară deosebită în momentul descoperirii, conexării unor cunoştinţe, cartea este redefinită din perspectiva disocierii între conţinut şi suportul material al acestuia. Cartea nu mai înseamnă foaia de hârtie pe care a fost publicată, ci conţinutul, informaţia

BDD-A19264 © 2003 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:42:29 UTC)

conţinută, pentru că cititorul ştie că ceea ce dă identitate cărţii este experienţa intimă a lecturii, universul pe care i-l deschide acest izvor de cunoştinţe, şi nu aspectul ei fizic. Acelaşi conţinut poate fi publicat atât pe hârtie, cât şi în format electronic. Mediul electronic, odată cu apariţia calculatoarelor a adus cărţii o altă înfăţişare - cea electronică.

Dar ce este o carte electronică? O definiţie de dicţionar ar suna cam aşa: „*o carte electronică este varianta electronică a unei cărţi tipărite, care poate fi citită pe calculator, laptop, pe dispozitive portabile de lectură, pe ecranul telefonului mobil sau pe terminale Internet*".

Cărţile electronice sunt pur şi simplu cărţi, doar că „arată" altfel decât am fost obişnuiţi. Un film este tot film, fie că îl vizionăm pe marele ecran, de pe o casetă video sau la televizor. La fel şi cărţile electronice, sunt înşiruiri de cuvinte care ne transmit informaţii sau cunoştinţe, fie că le citim pe hârtie, pe ecranul calculatorului sau pe un dispozitiv special de lectură. În limbaj mai tehnic, cartea electronică reprezintă un conţinut sub forma unor fişiere în diferite formate (PDF, HTML, XML, OEB etc.) şi este de regulă mult mai interactivă decât varianta tipărită.

Informaţia conţinută într-o carte electronică poate fi stocată pe CD-ROM, dischetă sau alt mediu de stocare sau poate fi transmisă prin mijloace electronice (Internet). Aşa cum pentru cartea tipărită suportul îl reprezintă hârtia, cartea electronică are nevoie de un dispozitiv pentru a putea fi „citită" (PC sau alte dispozitive). Astfel, observăm că în cazul cărţii electronice, acelaşi conţinut poate fi publicat şi distribuit printr-o varietate de medii, în timp ce cartea tipărită este oarecum „fixă", legată de suportul ei, hârtia.

Cărţile electronice (e-books) sunt fişiere executabile, bazate în principal pe fişierele HTML, fiind de fapt o sumă de pagini Web. La acestea se pot adăuga şi alte fişiere, ca de exemplu fişiere de imagine, grafice, tabele, fişiere video şi animaţii. Toate acestea vor fi prelucrate prin compilare într-un fişier executabil (tip exe**)**. Acesta poate fi apoi distribuit prin intermediul Internetului, prin copiere pe suporţi magnetici (dischete, CD-uri).

Cărţile electronice sunt complet interactive pe Internet şi pot conţine legături (trimiteri) la alte cărţi electronice sau pagini Web. Ele pot fi protejate prin parolă şi/sau nume utilizator. Datorită răspândirii masive din ultimii ani, ele reprezintă una dintre cele mai eficace metode de promovare on line, deoarece pot fi citite non-stop de mii sau zeci de mii de cititori.

BDD-A19264 © 2003 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:42:29 UTC)

Beneficiile datorate cărţii electronice

Cartea electronică oferă toate avantajele unei cărţi tipărite la care se adaugă faptul că poate fi obţinută prin Internet gratuit sau la un preţ de 4-8 ori mai mic, va putea fi cumpărată şi din librării. Pentru studiul individual, pot fi copiate capitole sau pot fi făcute adnotări.

Ea poate fi descărcată de pe Internet ori cîte ori doreşte cititorul, fără degradarea conţinutului şi este de regulă, ultima variantă actualizată a lucrării. Este uşor de citit pentru că este însoţită de un program (software) special creat pentru utilizarea ei. Acest program oferă şi alte facilităţi ca de pildă funcţia de căutare în text, subliniere etc. Se pot accesa cărţi de acest gen pretutindeni în lume, fără a necesita deplasarea în librării, căutarea în cataloage şi efectuarea comenzilor prin poştă. Mai mult, din paginile unei cărţi electronice se pot accesa alte cărţi sau librării virtuale.

Dintre avantaje mai amintim cheltuielile foarte mici de producţie şi faptul că astfel vor fi reduse consumurile de masă lemnoasă şi, implicit, pădurile vor fi mai bine protejate.

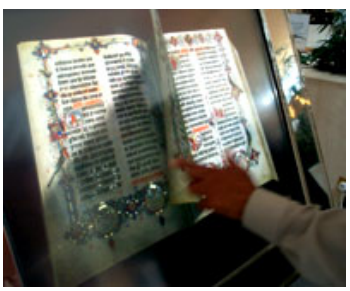
Odată cartea creată, autorul are control total asupra conţinutului putând decide dacă permite copierea conţinutului în totalitate, sau numai a anumitor pagini din aceasta sau tipărirea acesteia. Multiplicarea într-un număr nelimitat de exemplare este foarte uşoară şi la costuri minime. Costul publicării este infim în comparaţie cu o carte obişnuită, iar distribuirea se face imediat, pe dischete, CD-uri, descărcare de pe Internet sau fişiere ataşate la corespondenţa electronică (e-mail), fără costuri legate de tipărire, ambalare, manipulare sau costuri poştale.

Livrarea este imediată. În această eră a informaţiei, cititorii vor să primească imediat ceea ce au comandat.

Până în prezent există mai multe tipuri de cărţi electronice. Piaţa acestor produse informaţionale va fi, în esenţă, Internetul.

Scopul cărţilor electronice

Scopul imediat al unei cărţi electronice este difuzarea informaţiei către cititori pe un suport foarte accesibil, interactiv. Cititorul va descoperi conţinutul cărţii şi va putea urmări legăturile la informaţii suplimentare disponibile.

Cartea în acest format poate aduce mari servicii la conservarea cărţilor, manuscriselor, documentelor vechi. Datorită formatului ei electronic extrage din circulaţia curentă cartea veche, o protejează accesului publicului şi

BDD-A19264 © 2003 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:42:29 UTC)

implicit uzurii, prin prezentarea conţinutului său pe ecranul monitoarelor. Consultarea conţinutului nu mai necesită prezenţa fizică a cărţii originale, ea putând fi conservată şi păstrată în condiţii adecvate.

Cu am mai amintit, nu este de neglijat nici efectul ecologic al cărţii electronice. Prin crearea unui suport alternativ şi uşor accesibil cărţii, se va reduce consumul de masă lemnoasă necesară producerii publicaţiilor pe suportul clasic de hârtie.

Studenţii pot avea prin intermediul formatului electronic, acces la variantele actualizate a cursurilor şi altor date publicate în prealabil de către profesori pe Web. Consultarea şi descărcarea acestor materiale este uşoară şi fără costuri. Suportul electronic permite ca mai mulţi studenţi să acceseze şi să descarce acelaşi curs, fără a afecta conţinutul acestuia.

Acest format permite, de asemenea, crearea arhivelor de ziare electronice unde redactorii publicaţiilor pot oferi persoanelor care au subscris, ediţiile anterioare ale ziarelor pentru a fi vizualizate direct pe monitorul calculatorului. De asemenea, cataloagele electronice pot furniza on line date, ce pot fi vizualizate direct de către clienţi şi care pot cuprinde chiar şi un formular prin intermediul căruia se pot trimite comenzile dorite.

Realizarea cărţilor electronice.
Varianta electronică a unei cărţi vechi, realizată prin digitizarea originalului

Digitizarea este procesul de conversie a unei informaţii ca pagina unei cărţi, un sunet, o pictură în bits, unităţi fundamentale în sistemul de calcul al unui computer. Digitizarea se poate efectua printr-o varietate de proceduri cum ar fi scanarea unui document, fotografierea etc.

Procesul de realizare a cărţii digitale necesită parcurgerea următoarelor etape:

1. Pregătirea cărţii sau colecţiei:

❖ Planificarea:
- Alegerea cărţii, selectarea capitolelor pentru digitizare;
- Planificarea procesului, determinarea responsabilităţilor, termenelor.

❖ Pregătirea preliminară:
- Determinarea structurii cărţii sau colecţiei;
- Efectuarea operaţiilor de conservare, recondiţionare dacă sunt necesare;

BDD-A19264 © 2003 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:42:29 UTC)

- Catalogarea publicaţiei.

❖ Pregătirea procesului de digitizare:

- Determinarea denumirii fişierelor rezultate după prelucrare;
- Obţinerea drepturilor de autor, deteminarea altor restricţii;
- Determinarea drepturilor de autor asupra variantei digitizate;
- Limitarea accesului la original, unde este cazul.

2. Contractarea procesului de digitizare:

❖ Majoritatea informaţiilor de pe hârtie, imagini în mişcare, sunete sunt convertite de firme specializate, care posedă aparatura necesară, personalul calificat pentru acest proces şi pregătirea necesară în mânuirea originalului;

❖ Unele documente pot fi digitizate şi în cadrul instituţiilor care le posedă, dacă au aparatura şi personalul adecvat;

❖ În cazul în care digitizarea cărţii se face cu o firmă specializată, se studiază ofertele primite, se stabileşte preţul şi termenul de finalizare.

3. Digitizarea

❖ Efectuarea capturii digitale prin scanarea documentului, fotografierea lui cu o cameră digitală;

❖ Procesarea imaginilor obţinute, retuşarea şi aranjarea lor;

❖ Verificarea calităţii tuturor imaginilor obţinute.

4. Arhivarea fişierelor obţinute şi efectuarea copiei de rezervă.

5. Asamblarea.

Fişierele rezultate în urma procesului de digitizare se grupează pentru a „reasambla" cartea originală. Gruparea acestor fişiere pentru a forma cartea electronică se poate face cu ajutorul unui soft specializat sau prin includerea lor în pagini Web.

Prin formatul său interactiv şi prietenos, prin facilităţile pe care le oferă, cartea electronică va câştiga teren şi în viitor. Fără a înlocui vreodată cartea clasică, formatul electronic va fi principalul mod de informare a omului de mâine. Cartea în noul format, la fel ca şi predecesoarea ei, îşi va consolida menirea, aceea de a transmite informaţii, trăiri şi sentimente indiferent că ele vor fi citite de pe suluri de hârtie sau de pe monitorul calculatorului.

BDD-A19264 © 2003 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:42:29 UTC)

Electronic Book

Abstract

In the last years, we may observe the tendency of E-book, not necessary to replace, but to complete traditional paper book. Book is transforming from a palpable object into an amount of informations that take a shape only in the very moment of reading. From this moment, the reader does not read, but explores; he does not learn, but finds out everything he wants to know by using his computer' s links.

So, book is changing its definition: it is no longer that piece of paper that contains some informations, but the informations themselves.

There are a lot of advantages that convince us about the importance of E-book. Among them, we may mention the possibility of adding images and animation, diagrams, tables etc. in order to improve the informations' quality. E-book has the quality of being interactive and while reading it, we may connect ourselves to other files.

E-book may be protected by a password and represents the best way of on-line promoting, because it can be accesed by thousands of readers in the same time. It can be freely accesed, by using Internet, or be paid at an insignificant price.

E-book may be copied in as numerous copies as we need; the information it contains are never degraded and we regularly accese the best variant, because the content is always brought up-to-date.

Probably one of the most important advantage of E-book refers to the minimal costs it implies. We do no longer use paper, so we protect woods; we do no longer have to make a certain number of copies from the begining and than keep them on the shelves; we may replace the most valuable ancient books by their electronic copies; and, more than that, we may be sure that the information is quikly put into circulation.

BDD-A19264 © 2003 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:42:29 UTC)